PARTIO scout

HÄIRINNÄNVASTAISIA HARJOITTEITA

Harjoitteita häirinnän-vastaiseen koulutukseen

- Näissä kalvoissa esitellään harjoitteita, joita voi sisällyttää häirinnänvastaisen koulutusmateriaalin käsittelyyn. Harjoitteiden tarkoituksena on tukea koulutusmateriaalia ja antaa keskustelunavauksia koulutettaville.
- Harjoitteiden yhteydessä esitellään harjoitteen idea, sen tavoite ja miten harjoite tehdään. On suositeltavaa kertoa koulutettaville, mikä harjoitteen tarkoitus on.
- Harjoitteiden lisäksi voitte katsoa Partio live –Youtube-kanavalta häirintää käsittelevän videon

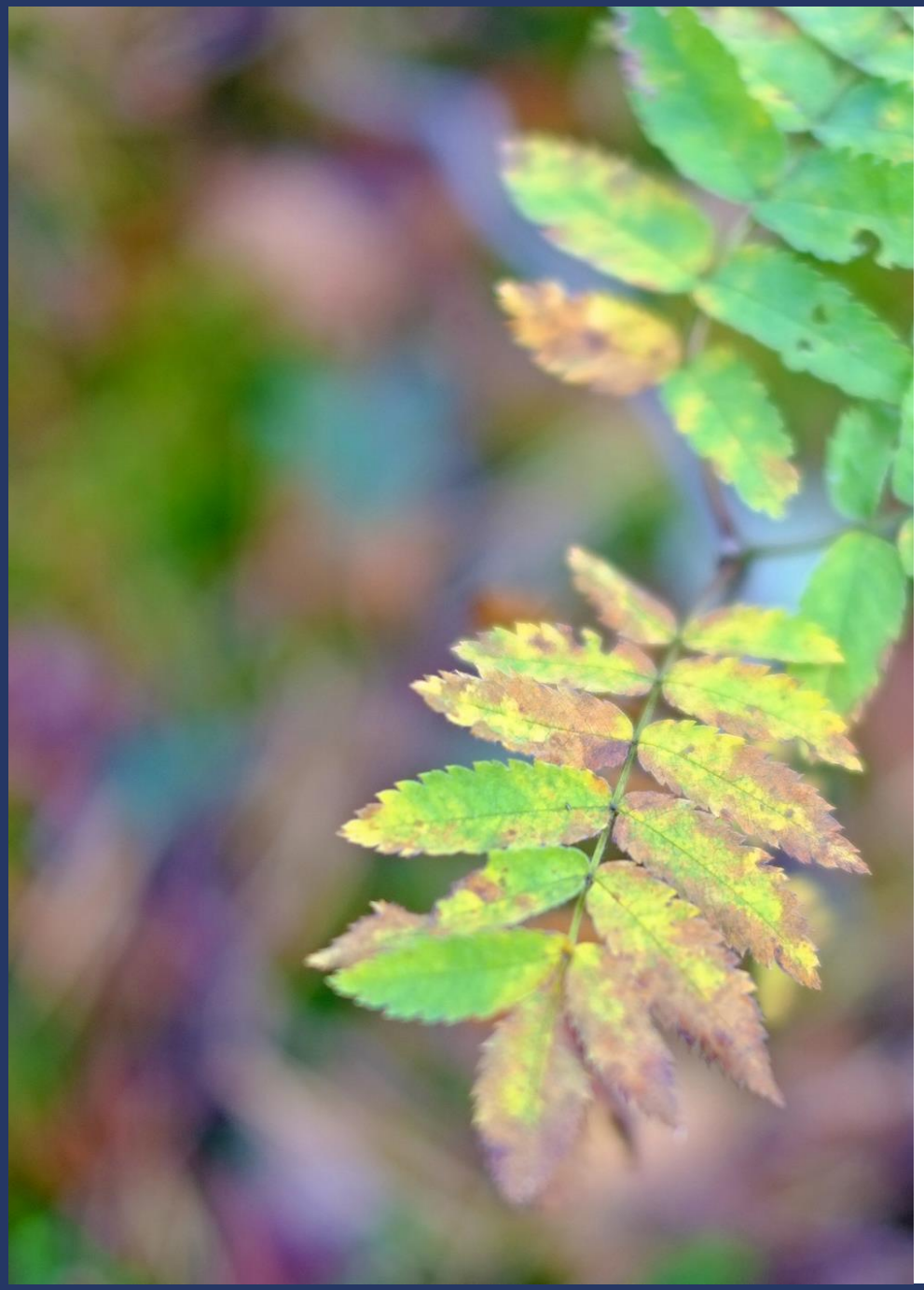

Etuoikeuskävely – MIKÄ?

- Tämän harjoitteen tarkoituksena on tehdä näkyväksi, miten erilaisista taustoista koulutukseen osallistuvat henkilöt tulevat. Tämän harjoitteen väittämät ovat sellaisia asioita, joihin henkilö itse ei ole välttämättä voinut vaikuttaa suoraan, vaan nämä ovat taustaominaisuuksia, jotka henkilö on esimerkiksi saanut perhetaustansa tai syntymäominaisuuksiensa kautta.
- Harjoitteen väittämät ovat myös sellaisia asioita, jotka saattavat suojata sukupuoliselta häirinnältä, kiusatuksi tulemiselta tai voivat antaa paremmat lähtöasemat puuttua omassa yhteisössä esiintyvään häirintään ja asiattomaan kohteluun.

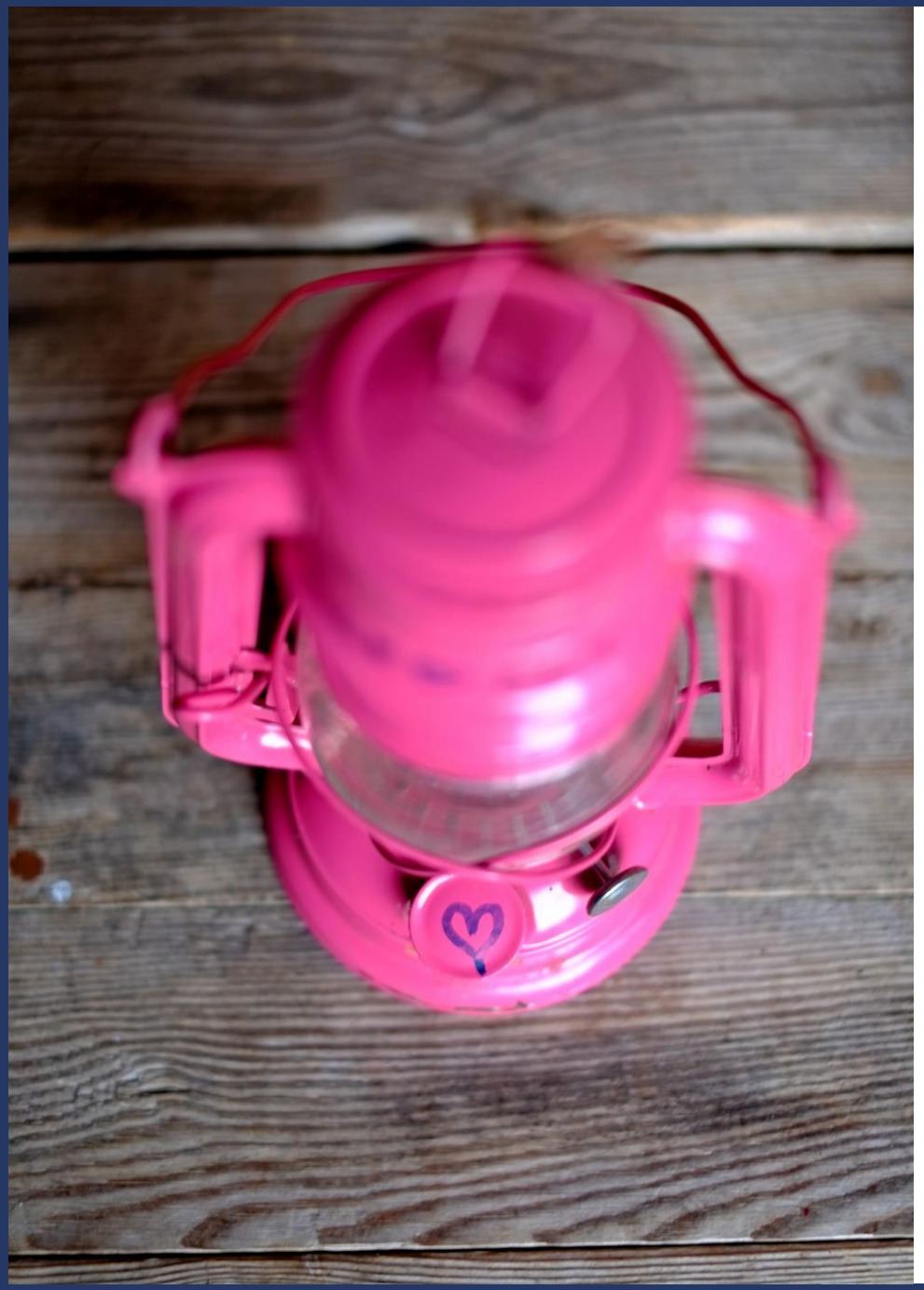

Etuoikeuskävely – SUORITUS

- Harjoitteen suorittamiseen tarvitaan sellainen tila, että kaikki osallistujat voivat seistä rivissä rinnakkain ja kävellä 12 askelta eteenpäin.
- Aseta osallistujat samalle viivalle. Käske osallistujia ottamaan yksi askel eteenpäin, mikäli kokevat että väittämä sopii heihin ja voivat vastata ‘kyllä’ esitettyyn väitteeseen.
- Lue väitteet yksi kerrallaan.

Etuoikeuskävely - SUORITUS

- Harjoitteen lopussa osallistujien tulisi olla eri kohdissa tilaa, eli jotkut osallistujat ovat voineet vastata ‘kyllä’ useampiin harjoitteisiin.
- Tämän jälkeen osallistujilta voi kysyä esimerkiksi heidän tuntemuksiaan: ovatko pisimmälle päässeet kokeneet olevansa etuoikeutettuja, ovatko lähemmäs lähtöä jääneet kokeneet olleensa eriarvoisessa asemassa muihin nähden, onko ihmisten välillä eroja siinä, ovatko he tulleet koskaan kiusatuiksi, tai onko jotain muuta sellaista asiaa, joka antaa erityisesti partiotoiminnassa etuoikeutetun aseman tai paremmat lähtökohdat partiossa menestymiseen?

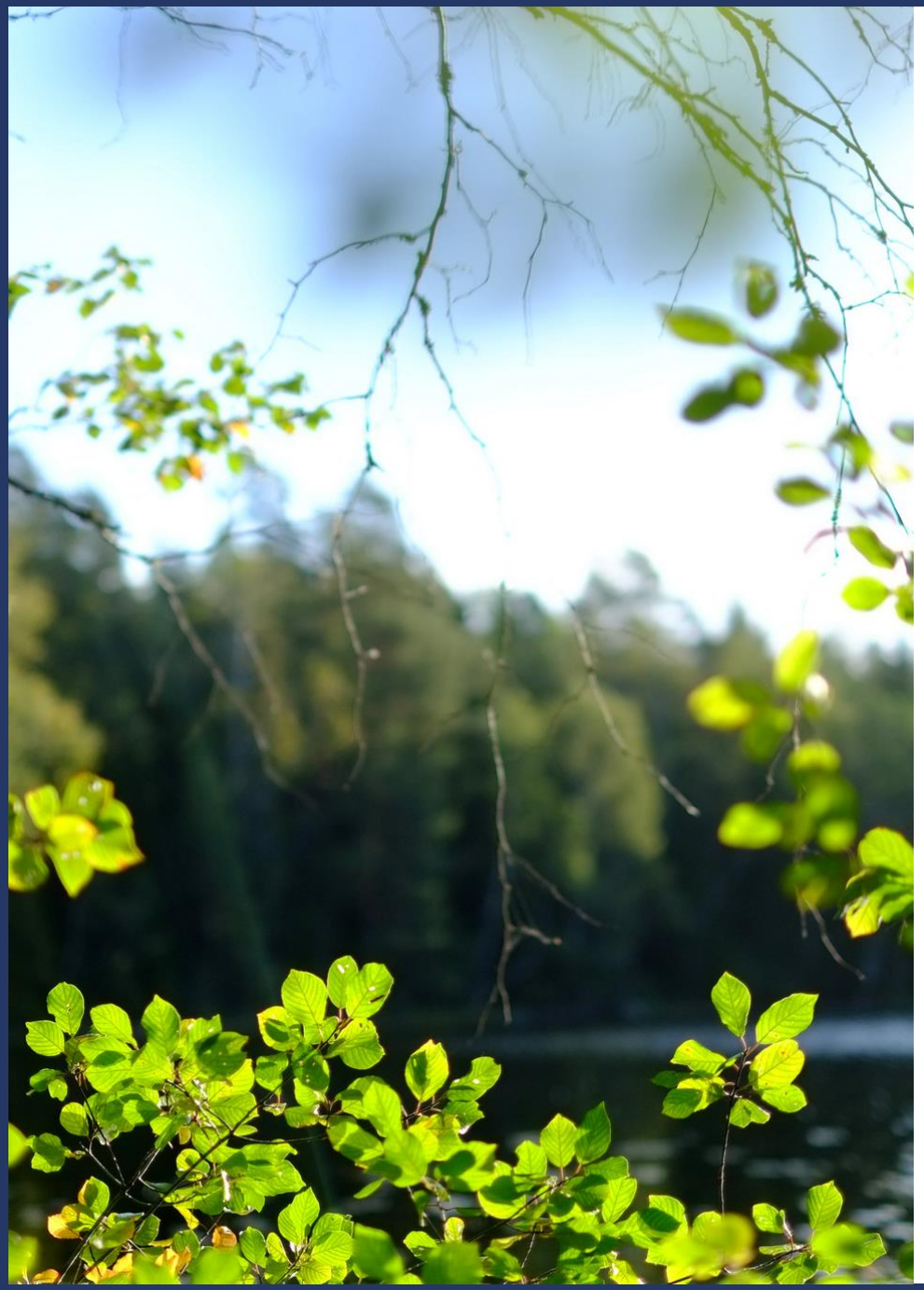

Etuoikeuskävely - VÄITTÄMÄT

- Olen saanut lapsena harrastaa mitä haluan
- Olen voinut ostaa kaikki partio- ja retkeilyvarusteeni uutena niin halutessani
- En ole koskaan kokenut seksuaalista häirintää
- Olen valkoinen kantasuomalainen
- Olen fyysisesti ja psyykkisesti hyväkuntoinen
- Minulla on paljon kavereita partiopiireissä
- Tunnen itseni tervetulleeksi useimpiin partiotapahtumiin

Etuoikeuskävely - VÄITTÄMÄT

- Olen toiminut johtajana yli 6 vuotta
- Vanhempani kannustivat minua menemään partioon tai ovat itse entisiä/nykyisiä partiolaisia
- Olen ollut pienestä saakka partiossa
- Minua ei ole koskaan kiusattu fyysisten ominaisuuksieni vuoksi
- En koe että minun tarvitsisi muuttaa ulkonäköäni, tapojani tai käytöstäni, jotta minua ei tuomittaisi, kiusattaisi tai tehtäisi naurunalaiseksi.
- Vaihtoehtoisen tavan toteuttaa etuoikeuskävely roolikorttien avulla löydät osoitteesta partio.fi/100uuttatapaa

Rajojen määrittely – MIKÄ?

- Tämän harjoitteen tarkoituksena on tehdä näkyväksi se, miten erilaisia henkilökohtaisia “hajurakoja” ja lähellä olemisen mukavuusrajoja ihmisillä on, sekä harjoitella omien fyysisten rajojen tunnistamista ja niistä kertomista.
- Yhdelle kohteliaan etäinen välimatka voi tuntua toisesta kiusallisen läheiseltä. Ein sanominen voi olla vaikeaa, joten nyt harjoitellaan sitä turvallisessa tilanteessa.

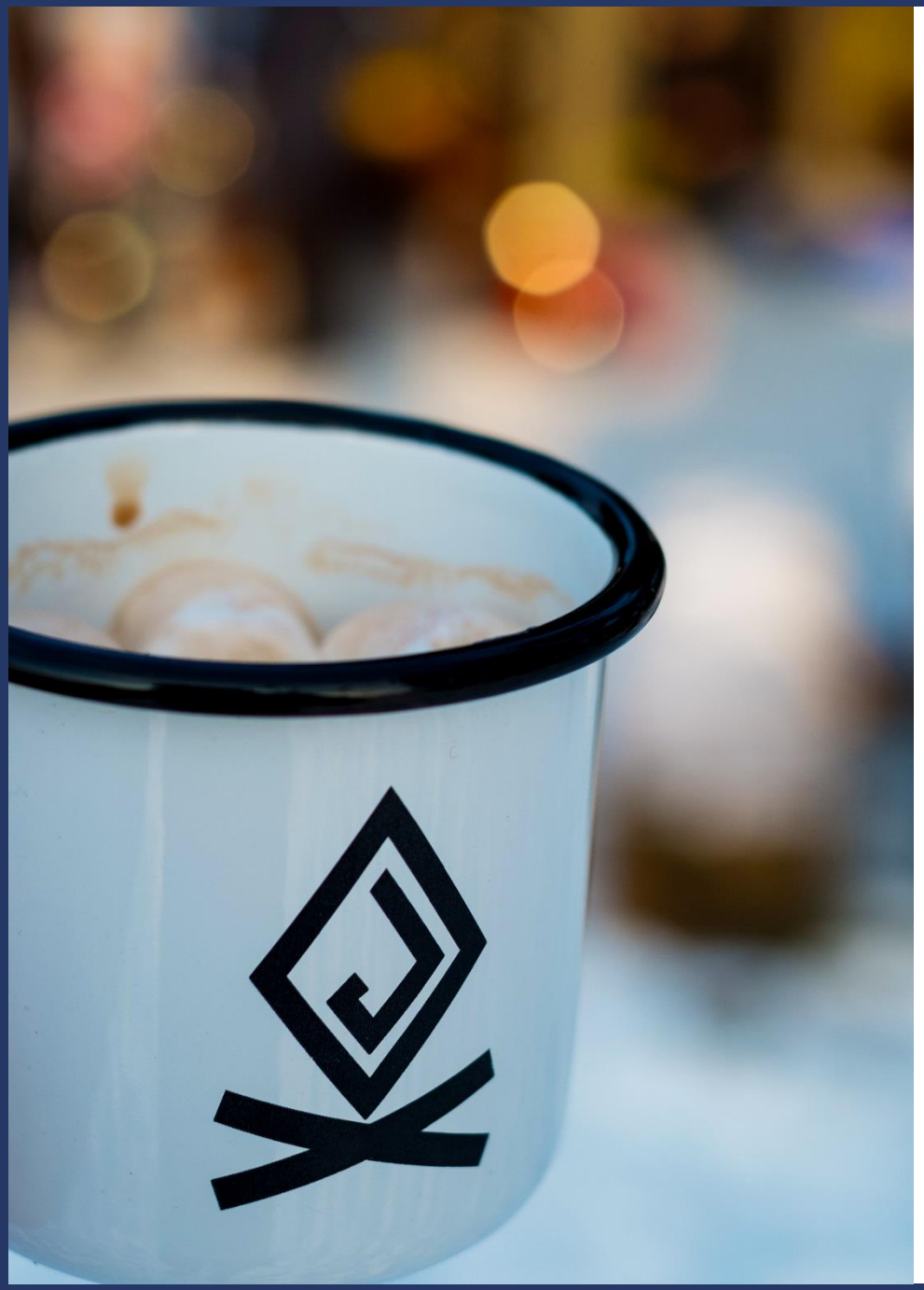

Rajojen määrittely - SUORITUS

- Osallistujat jakautuvat pareihin. Parit asettuvat noin kolmen metrin päähän toisistaan. Parista toinen on vuorollaan lähestyjä. Lähestyjä liikkuu hitaasti, askel kerrallaan lähemmäs pariaan - niin lähelle kuin parista on mukavaa.
- Heti kun lähestyjän läheisyys tuntuu lähestyttävästä epämukavalta tai “liian läheiseltä”, lähestyttävä sanoo selkeästi ja kuuluvasti SEIS. Kun lähestyttävä sanoo SEIS, lähestyjä ottaa välittömästi pari askelta taaksepäin ja sanoo ‘anteeksi’ tai ‘kiitos että sanoit’. Tämän jälkeen vaihdetaan rooleja - äskeinen lähestyjä jää paikoilleen ja äsken paikallaan seissyt alkaa lähestyä pariaan.

Rajojen määrittely - SUORITUS

- HOX: myös lähestyjä voi sanoa omalla vuorollaan SEIS. Lähestyjän ei siis tarvitse liimautua pariinsa kiinni jos siltä ei tunnu. Tärkeintä on tunnustella omia rajojaan sen suhteen, miten lähellä haluaa olla toista ihmistä.
- Harjoitteen päätteeksi osallistujilta voi kysyä esim. miltä harjoitteen tekeminen tuntui, ovatko tehneet tätä aikaisemmin, oliko vaikeaa vai helppoa sanoa SEIS ja miksi se oli vaikeaa tai helppoa. Jos joku suorittajapari päätyi seisomaan navat vastakkain, heiltä voi esimerkiksi kysyä miksi heidän oli niin helppo olla lähellä toisiaan.

Skenaarioita – MIKÄ?

- Harjoitteen tarkoituksena on esitellä yllättävän yleisiä häirintäskenaarioita ja keskustella niistä. Harjoite voi antaa jollekin osallistujalle uutta ajattelun aihetta ja toiselle skenaarion jälkeinen keskustelu voi antaa hyvän one-linerin käytettäväksi myöhemmin tilanteessa, jossa joutuu puuttumaan häirintään.

Skenaarioita-SUORITUS

- Esittele skenaariot ryhmälle ja kysy heiltä skenaarion jatkeena olevat kysymykset. Lisäkysymyksiä ja keskustelunherättäjiä voivat olla vaikka kysymykset siitä, onko skenaarion kaltainen tilanne osallistujien mielestä todennäköinen partiokontekstissa, onko skenaariossa esitetty tilanne häirintää, miksi/miksi ei jne.

Skenaario 1

- Henkilö kommentoi toiselle keskustelun lomassa seuraavasti: “Kyllä sä olet niin kaunis. Sulla on nätti tukka ja hyvä perse.”
- “…öööö,” vastaa toinen.
- Mikä kommentissa on väärin? (oikea vastaus: asiaton, pyytämättä tullut vartalon kommentointi)
- Miten toimit jos olet kommentin kohteena?
- Miten toimit jos todistat tällaista tapahtumaa?

Skenaario 2

- Henkilö arastelee saunaan menemistä, koska kyseessä on sekasaunavuoro.
- “Tuu nyt. Et kai sä oo niin vauva että sä pelkäät sekasaunaa?”
- “Me muutkin mennään. Sä jäät nyt paitsi kaikesta.”
- “Öööh,” henkilö vastaa.
- Mikä tilanteessa on väärin? (painostaminen tekemään jotain mitä ei halua tehdä)
- Miten toimit jos todistat tällaista tapahtumaa?

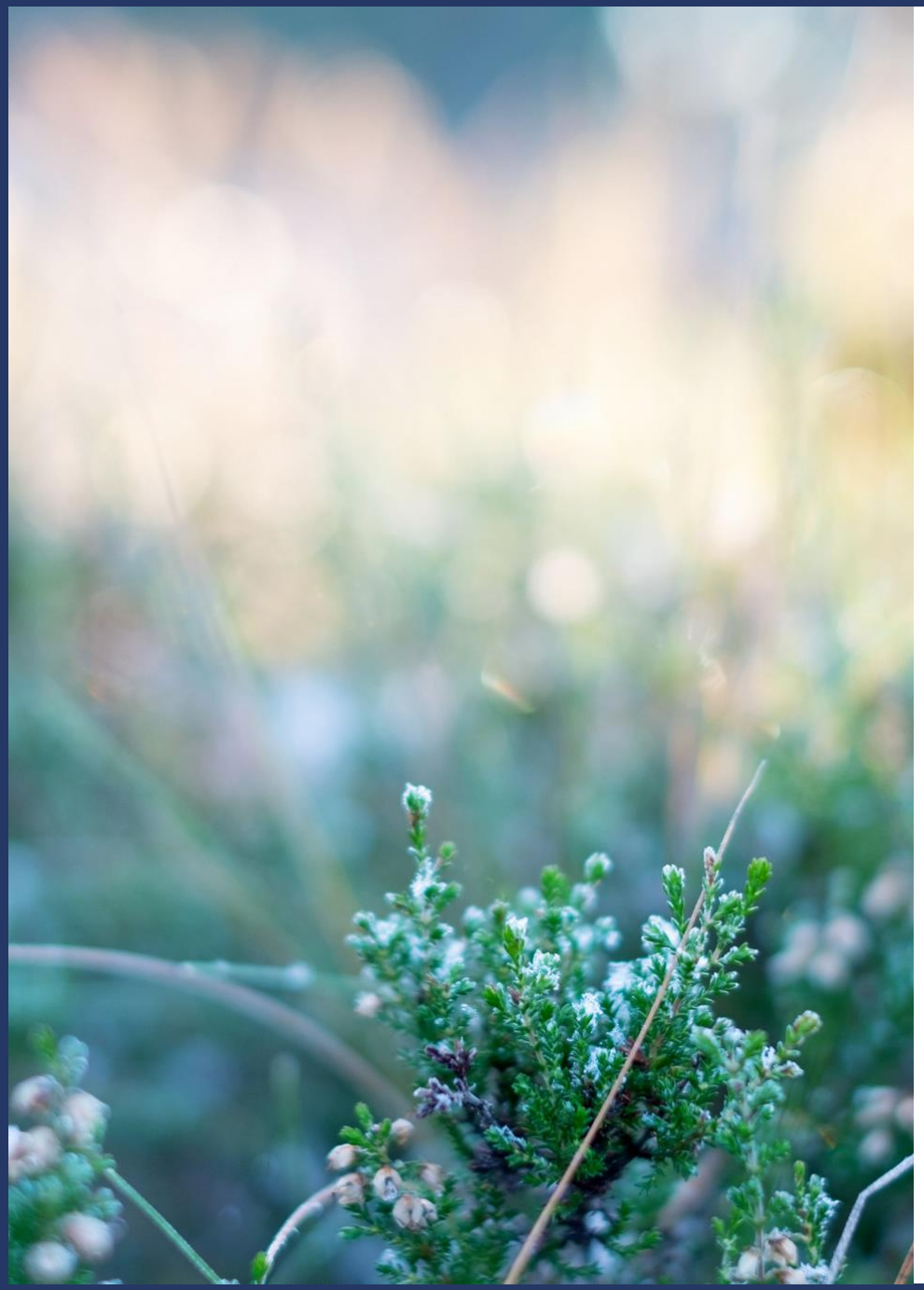

Skenaario 3

- Iltakahvilan jonossa henkilö tulee pyytämättä toisen lähelle, painautuu vasten ja koskettaa liian tuttavallisella tavalla silittämällä. Tämä ei tunnu henkilöstä hyvältä ja hän reagoi yrittämällä väistää kosketuksen.
- Mikä tässä on väärin? (toisen henkilökohtaisen koskemattomuuden rikkominen
- Mitä teet jos olet kohteena?
- Mitä teet jos havaitset tällaisen tilanteen?

WWW.PARTIO.FI

Esityksen valokuvat: Susanna Mikander, Aapo Rainio, Anna Enbuske, Josefiina Lilja, Atte Kesti / Suomen Partiolaiset

PARTIO scout